

JC/GL 2024 88

20. novembra 2024

Spoločné usmernenia

o systéme zriadenom európskymi orgánmi dohľadu na výmenu informácií relevantných pre posudzovanie vhodnosti a spôsobilosti držiteľov kvalifikovaných účastí, riaditeľov a osôb zastávajúcich kľúčové funkcie vo finančných inštitúciách a u účastníkov finančných trhov príslušnými orgánmi

Spoločné usmernenia o systéme zriadenom európskymi orgánmi dohľadu na výmenu informácií relevantných pre posudzovanie vhodnosti a spôsobilosti držiteľov kvalifikovaných účastí, riaditeľov a osôb zastávajúcich kľúčové funkcie vo finančných inštitúciách a u účastníkov finančných trhov príslušnými orgánmi

Štatút týchto spoločných usmernení

Tento dokument obsahuje spoločné usmernenia, ktoré sa majú vydať podľa článkov 16 nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1093/2010 z 24. novembra 2010, ktorým sa zriaďuje Európsky orgán dohľadu (Európsky orgán pre bankovníctvo), nariadenia (EÚ) č. 1094/2010, ktorým sa zriaďuje Európsky orgán dohľadu (Európsky orgán pre poisťovníctvo a dôchodkové poistenie zamestnancov), a nariadenia (EÚ) č. 1095/2010, ktorým sa zriaďuje Európsky orgán dohľadu (Európsky orgán pre cenné papiere a trhy) (ďalej spoločne len „zakladajúce nariadenia“).

Prijatie usmernení sa uskutoční v súlade s článkami 56 druhým pododsekom zakladajúcich nariadení.

Podľa článkov 16 ods. 3 zakladajúcich nariadení musia príslušné orgány vynaložiť maximálne úsilie na dodržiavanie týchto usmernení.

Cieľom spoločných usmernení je zaviesť konzistentné, účinné a efektívne postupy dohľadu v rámci Európskeho systému finančného dohľadu (ESFS) a zabezpečiť spoločné, jednotné a konzistentné uplatňovanie práva Únie, pokiaľ ide o využívanie systému zriadeného európskymi orgánmi dohľadu na výmenu informácií relevantných pre posudzovanie vhodnosti a spôsobilosti držiteľov kvalifikovaných účastí, riaditeľov a osôb zastávajúcich kľúčové funkcie vo finančných inštitúciách a u účastníkov finančných trhov v súlade s právnymi aktmi uvedenými v článkoch 1 ods. 2 zakladajúcich nariadení.

Príslušné orgány, na ktoré sa spoločné usmernenia vzťahujú, by ich mali dodržiavať tak, že ich podľa potreby začlenia do svojich postupov dohľadu alebo regulačného rámca (napr. zmenou svojho právneho rámca alebo postupov dohľadu).

Požiadavky na podávanie správ

Predpokladaný dátum uplatňovania týchto spoločných usmernení je deň uverejnenia prekladov do všetkých úradných jazykov EÚ dňa 17.02.2025. Okrem toho sa od príslušných orgánov očakáva, že budú dodržiavať časti spoločných usmernení v neskoršej fáze (odlišný čas, keď sa ustanovenia týkajú právnických alebo fyzických osôb), s prihliadnutím na čas potrebný na vloženie historických údajov do informačného systému európskych orgánov dohľadu pred použitím informačného systému európskych orgánov dohľadu.

V súlade s článkami 16 ods. 3 zakladajúcich nariadení musia príslušné orgány oznámiť príslušnému európskemu orgánu dohľadu, či dodržiavajú alebo majú v úmysle dodržiavať spoločné usmernenia, alebo v opačnom prípade musia uviesť dôvody ich nedodržiavania do 22.04.2025. Ak do tohto dátumu nebude doručené žiadne oznámenie, príslušný európsky orgán dohľadu bude považovať, že príslušné orgány usmernenia nedodržiavajú. Oznámenia sa majú zaslať na adresy compliance@eba.europa.eu, compliance@eiopa.europa.eu a compliance.fpsguidelines@esma.europa.eu spolu s označením „JC/GL/2024 88“. Vzor oznámení je k dispozícii na webových stránkach európskych orgánov dohľadu. Oznámenia majú predkladať osoby, ktoré sú oprávnené podávať oznámenia o dodržiavaní usmernení v mene svojich príslušných orgánov.

Oznámenia budú uverejnené na webových sídlach európskych orgánov dohľadu v súlade s článkami 16 ods. 3 zakladajúcich nariadení.

Spoločné usmernenia sa budú uplatňovať počas postupu dodržiavania súladu a vysvetlenia, keďže už boli podrobne konzultované s príslušnými orgánmi. Okrem toho sa uskutočnili dve verejné konzultácie, ktoré sa skončili 2. mája 2023 a 15. januára 2024. Európske orgány dohľadu spolupracovali aj s európskym dozorným úradníkom pre ochranu údajov a zohľadnili jeho neformálne stanovisko. Tieto spoločné usmernenia sú potrebné na vykonávanie článkov 31a nariadení o európskych orgánoch dohľadu a sú určené len príslušným orgánom.

Hlava I – Predmet úpravy, rozsah pôsobnosti a vymedzenie pojmov

Predmet úpravy

1. V týchto usmerneniach sa objasňuje používanie informačného systému európskych orgánov dohľadu príslušnými orgánmi a výmena informácií relevantných pre posudzovanie vhodnosti a spôsobilosti držiteľov kvalifikovaných účastí, riaditeľov a osôb zastávajúcich kľúčové funkcie v súlade s právnymi aktmi uvedenými v článku 1 ods. 2 nariadenia (EÚ) č. 1093/2010, článku 1 ods. 2 nariadenia (EÚ) č. 1094/2010 a článku 1 ods. 2 nariadenia (EÚ) č. 1095/2010 na základe ich článkov 31a.

Adresáti

2. Tieto usmernenia sú určené príslušným orgánom uvedeným v článkoch 4 ods. 2 nariadenia (EÚ) č. 1093/2010 a nariadenia (EÚ) č. 1094/2010 a v článku 4 ods. 3 nariadenia (EÚ) č. 1095/2010.

Vymedzenie pojmov

3. Pojmy použité a vymedzené v právnych aktoch uvedených v článku 1 ods. 2 nariadenia (EÚ) č. 1093/2010, článku 1 ods. 2 nariadenia (EÚ) č. 1094/2010 a článku 1 ods. 2 nariadenia (EÚ) č. 1095/2010 na základe článkov 31a zakladajúcich nariadení majú v týchto usmerneniach rovnaký význam.

Posúdenie	je konečné rozhodnutie príslušného orgánu o vhodnosti osoby, ktorá je predmetom záujmu, v súlade so sektorovými ustanoveniami Únie, ktorým by bolo buď schválenie vrátane tichého schválenia, alebo zamietnutie vrátane tichého zamietnutia, a to aj v čase udelenia povolenia.
-----------	---

Informačný systém európskych orgánov dohľadu	je digitálna platforma zriadená spoločne orgánmi EBA, EIOPA a ESMA v súlade s článkami 31a nariadenia (EÚ) č. 1093/2010, nariadenia (EÚ) č. 1094/2010 a nariadenia (EÚ) č. 1095/2010.
--	---

Prevádzkové pravidlá informačného systému európskych orgánov dohľadu	sú súborom pravidiel, špecifikácií, opatrení, procesov a postupov na používanie informačného systému európskych orgánov dohľadu príslušnými orgánmi, okrem iného vrátane technických špecifikácií, jazykových režimov, prístupových práv a ich riadenia.
--	--

Príslušné orgány	znamená orgány vymedzené v článkoch 4 ods. 2 nariadenia (EÚ) č. 1093/2010 a nariadenia (EÚ) č. 1094/2010 a v článku 4 ods. 3 nariadenia (EÚ) č. 1095/2010.
Finančná inštitúcia a účastník finančných trhov	je finančná inštitúcia uvedená v článkoch 4 ods. 1 nariadenia (EÚ) č. 1093/2010 a nariadenia (EÚ) č. 1094/2010 a účastník finančných trhov uvedený v článku 4 ods. 1 nariadenia (EÚ) č. 1095/2010.
Sektorové ustanovenia Únie	sú ustanovenia právnych aktov uvedených v článkoch 1 ods. 2 nariadenia (EÚ) č. 1093/2010, nariadenia (EÚ) č. 1094/2010 a nariadenia (EÚ) č. 1095/2010 o výmene informácií relevantných pre posudzovanie vhodnosti a spôsobilosti záujmových osôb.
Žiadosť o informácie	je žiadosť o informácie relevantné pre posúdenie vhodnosti a spôsobilosti držiteľa kvalifikovanej účasti (kvalifikovaných účastí), riaditeľa alebo osoby zastávajúcej kľúčovú funkciu vo finančnej inštitúcii a u účastníka finančných trhov v súlade so sektorovými ustanoveniami Únie, ktorú prostredníctvom informačného systému európskych orgánov dohľadu predložil posudzujúci orgán v súlade s týmito usmerneniami.
Žiadajúci orgán	znamená príslušný orgán, ktorý podáva žiadosť o informácie.
Dožiadaný orgán	znamená príslušný orgán, ktorý prijíma žiadosť o informácie.
Záujmová osoba	je fyzická alebo právnická osoba, ktorá sa posudzuje alebo sa má posudzovať z hľadiska vhodnosti a spôsobilosti držiteľa kvalifikovanej účasti (kvalifikovaných účastí), riaditeľa alebo osoby zastávajúcej kľúčovú funkciu vo finančných inštitúciách a u účastníkov finančných trhov v súlade so sektorovými ustanoveniami Únie.
Stiahnutie žiadosti	znamená stiahnutie akejkoľvek výslovnej alebo tichej žiadosti alebo oznámenia o procese posudzovania zo strany žiadateľa pred prijatím rozhodnutia príslušného orgánu.

Hlava II – Používanie informačného systému európskych orgánov dohľadu

Používanie informačného systému európskych orgánov dohľadu

4. Na účely posúdenia vhodnosti a spôsobilosti záujmových osôb v súlade so sektorovými ustanoveniami Únie, by príslušné orgány mali používať informačný systém európskych orgánov dohľadu, čím by v súlade s týmito usmerneniami predkladali, vyhľadávali a požadovali informácie relevantné pre posúdenie vhodnosti a spôsobilosti.

Vkladanie údajov do informačného systému európskych orgánov dohľadu

5. Príslušné orgány, ktoré posudzujú vhodnosť a spôsobilosť záujmovej osoby, by mali údaje uvedené v odseku 7 týchto usmernení zahrnúť do informačného systému európskych orgánov dohľadu do dvoch týždňov od doručenia oznámenia alebo žiadosti o posúdenie vhodnosti a spôsobilosti (dátum vloženia).
6. Ak existuje dodatočné alebo nové posúdenie už posudzovanej záujmovej osoby, mal by sa vytvoriť nový záznam v informačnom systéme európskych orgánov dohľadu.
7. Údaje, ktoré sa majú poskytnúť do informačného systému európskych orgánov dohľadu, by mali, pokiaľ ide o záujmovú osobu, zahŕňať:

7.1 fyzická osoba:

- a. meno(-á),
- b. priezvisko,
- c. dátum narodenia
- d. miesto narodenia,
- e. ak sú k dispozícii, iné mená (vrátane rodného priezviska, ak je k dispozícii), ktoré osoba používa (prezývky);

7.2 právnická osoba:

- a. obchodné meno právnickej osoby alebo subjektu (vrátane skratky právnej formy),
- b. prezývky právnickej osoby,
- c. identifikátor právneho subjektu (LEI),
- d. ak LEI nie je k dispozícii, registračné číslo, napríklad z centrálného registra, obchodného registra, registra spoločností alebo podobného verejného registra, a

e. krajina založenia (hlavné sídlo),

a pokiaľ ide o posudzujúci príslušný orgán:

7.3. pre fyzickú osobu a právnickú osobu:

a. údaje, ako sú uvedené nižšie:

- i. pre údaje doplnené po zriadení informačného systému európskych orgánov dohľadu: dátum záznamu podľa odseku 5,
- ii. v prípade historických údajov doplnených do informačného systému európskych orgánov dohľadu: príslušný dátum, ktorý má k dispozícii príslušný orgán (napr. dátum podania žiadosti alebo oznámenia, rozhodnutie, uvedenie do funkcie atď.),

b. právny akt uvedený v článkoch 1 ods. 2 zakladajúcich nariadení, podľa ktorého sa vykonalo posúdenie, a

c. ak je k dispozícii, referenčné číslo záznamu vedeného príslušným orgánom.

8. Informácie zadané do informačného systému európskych orgánov dohľadu podľa odseku 7 budú uchovávané v informačnom systéme európskych orgánov dohľadu po dobu maximálne 15 rokov od dátumu ich vloženia príslušným orgánom a potom automaticky odstránené z informačného systému európskych orgánov dohľadu. Príslušné orgány môžu uplatňovať kratšie doby uchovávania údajov. Ak sa v súlade s uplatniteľným právom Únie alebo vnútroštátnym právom uplatnili kratšie doby uchovávania, príslušný orgán by mal po skončení týchto období údaje z informačného systému európskych orgánov dohľadu zodpovedajúcim spôsobom odstrániť. Okrem uplynutia doby uchovávania by príslušné orgány mali informácie vymazať aj po prijatí oznámenia o tom, že záujmová osoba je zosnulá. Uvedené sa nedotýka práva dotknutých osôb na prístup, opravu alebo vymazanie údajov, ako sa stanovuje v článkoch 17, 18 a 19 nariadenia (EÚ) č. 2018/1725 o ochrane fyzických osôb pri spracúvaní osobných údajov inštitúciami, orgánmi, úradmi a agentúrami Únie.

9. Príslušné orgány by mali určiť kontaktné miesta na prijímanie žiadostí a odpovedanie na ne a tieto informácie sprístupniť v informačnom systéme európskych orgánov dohľadu. Údaje o kontaktnom mieste by mali zahŕňať funkčnú e-mailovú adresu používanú v procese posudzovania vhodnosti a spôsobilosti, telefónne číslo útvaru/oddelenia, ktoré sa zaoberá posudzovaním vhodnosti a spôsobilosti (nepovinne), a v prípade príslušných zamestnancov meno/priezvisko, pozíciu, pracovnú e-mailovú adresu a telefónne číslo.

10. Príslušné orgány by mali zoznamy kontaktných miest vrátane funkčných e-mailových adries aktualizovať a aspoň raz ročne ich preskúmať.

Vyhľadávanie údajov v informačnom systéme európskych orgánov dohľadu

11. Predtým ako príslušný orgán posúdi vhodnosť a spôsobilosť záujmovej osoby, v súlade so sektorovými ustanoveniami Únie, príslušný orgán by mal preskúmať v informačnom systéme európskych orgánov dohľadu, či existuje akýkoľvek iný príslušný orgán, ktorý má informácie o tejto záujmovej osobe.

Hlava III – Výmena informácií a spolupráca medzi príslušnými orgánmi prostredníctvom informačného systému európskych orgánov dohľadu

Zasielanie žiadostí o informácie

12. Ak z vyhľadávania v informačnom systéme európskych orgánov dohľadu vyplynie, že príslušné informácie na účely posúdenia sú k dispozícii, príslušný orgán by mal pred vykonaním posúdenia, predložiť žiadosť o informácie prostredníctvom informačného systému európskych orgánov dohľadu príslušným orgánom určeným v súlade s odsekom 11, ktoré majú k dispozícii relevantné informácie o záujmovej osobe.
13. Žiadajúci orgán by mal uviesť dôvod žiadosti, požadované informácie a sektorové ustanovenia Únie, na základe ktorých sa posudzovanie vykonáva.
14. Žiadajúci orgán by mal dožiadanému orgánu poskytnúť všetky dokumenty alebo podporné materiály, ktoré považuje za potrebné na podporu žiadosti, a to prostredníctvom dvojstranných komunikačných prostriedkov mimo informačného systému európskych orgánov dohľadu. Príslušné orgány si môžu uľahčiť výmenu informácií prostredníctvom dohôd o spolupráci¹.

Spracovanie žiadostí o informácie a odpovedanie na ne

15. Výmena informácií, ktoré sú relevantné pre posúdenie vhodnosti a spôsobilosti záujmovej osoby, sa uskutoční dvojstranne medzi žiadajúcimi orgánmi a dožiadanými orgánmi mimo informačného systému európskych orgánov dohľadu.
16. Dožiadaný orgán by mal v súlade so zásadou lojálnej spolupráce upravenou v článku 4 ods. 3 Zmluvy o Európskej únii (ZEU) a premietnutou do článkoch 2 ods. 4 zakladajúcich nariadení a pri zohľadnení sektorových ustanovení Únie a všetkých iných platných právnych aktov týkajúcich sa sektorových ustanovení, odpovedať na žiadosť do dvoch týždňov od prijatia žiadosti a poskytnúť informácie alebo vysvetliť, prečo je možné informácie poskytnúť až neskôr, a uviesť tento neskorší dátum. V prípade negatívneho posúdenia alebo stiahnutia žiadosti o posúdenie by sa mali predložiť aj dostupné informácie o dôvodoch negatívneho posúdenia alebo stiahnutia.

¹ Napr. multilaterálne memorandum ESMA o porozumení týkajúce sa dohôd o spolupráci a výmene informácií

17. Dožiadaný orgán by nemal poskytnúť požadované informácie, ak mu v tom bránia požiadavky na dôvernú alebo ochranu osobných údajov stanovené v sektorových ustanoveniach Únie alebo v akýchkoľvek iných uplatniteľných právnych ustanoveniach, alebo ak dožiadaný orgán nemôže z objektívnych dôvodov poskytnúť požadované informácie.
18. Ak výmena informácií nie je na základe odseku 17 možná, dožiadaný orgán by o tom mal čo najskôr, najneskôr však do dvoch týždňov od prijatia žiadosti, informovať žiadajúci orgán a vysvetliť dôvody. Ak je čiastočne nemožné poskytnúť všetky požadované informácie, dožiadaný orgán by mal poskytnúť žiadajúcemu orgánu tie informácie, ktorých poskytnutie je možné, a vysvetliť dôvody neposkytnutia ostatných informácií.
19. Dožiadaný orgán môže v súvislosti s predloženou žiadosťou požiadať žiadajúci orgán o objasnenie. Žiadajúci orgán by mal odpovedať na všetky takéto žiadosti o objasnenie bez zbytočného odkladu. Ak sa žiada o objasnenie, lehota podľa odsekov 16 a 18 by sa mala začať po tom, ako žiadajúci orgán poskytne objasnenia.

Dôvernú informácií

20. Príslušné orgány by mali so všetkými informáciami získanými v súlade s týmito usmerneniami zaobchádzať ako s dôvernými a zaobchádzať s nimi v súlade s požiadavkami služobného tajomstva a ochrany osobných údajov stanovenými v právnych predpisoch Únie a v platnom vnútroštátnom práve.

Hlava IV – Záverečné ustanovenia a vykonávanie

21. Tieto usmernenia sa uplatňujú od 17.02.2025 s výnimkou:

- a. odsekov 4, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, ktoré sa budú uplatňovať od 15. mája 2025 v prípade posúdení fyzických osôb a od 30. apríla 2026 v prípade posúdení právnických osôb,
- b. odseku 7.2 písm. a) až e), ktorý sa bude uplatňovať od 30. januára 2026.

22. Príslušné orgány by mali do 15. mája 2025 zahrnúť dostupné historické údaje o fyzických osobách za posledných päť rokov, od dátumu uplatňovania týchto usmernení, do informačného systému európskych orgánov dohľadu.

23. Ak nie sú k dispozícii jednotlivé údajové body pre fyzickú osobu, napr. dátum alebo miesto narodenia uvedené v odseku 7.1, žiadajúce orgány a dožiadané orgány by mali inými prostriedkami zabezpečiť, aby informácie, ktoré by sa mali poskytnúť, boli relevantné pre posúdenie záujmovej osoby.

24. Príslušné orgány by mali do 30. apríla 2026 zahrnúť dostupné historické údaje o právnických osobách za posledné dva roky od 30. januára 2026 do informačného systému európskych orgánov dohľadu. Ak pre právnické osoby nie je k dispozícii identifikátor právneho subjektu (LEI), mali by sa do informačného systému európskych orgánov dohľadu zadať iné registračné čísla (napr. z centrálného registra, obchodného registra, registra spoločností alebo podobného verejného registra) a okrem toho aj krajina založenia.